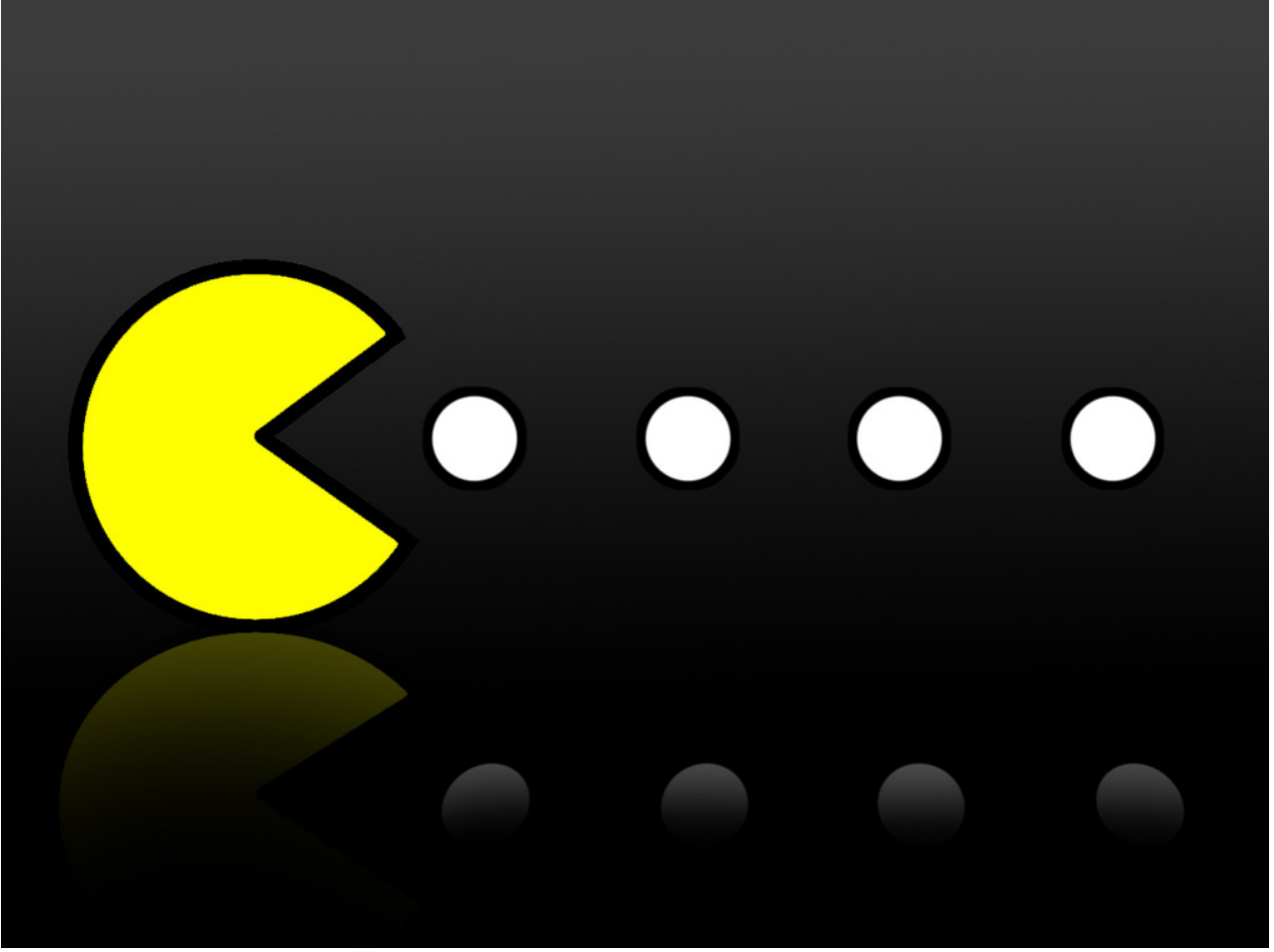

Hızlı tüketmediğimiz bir şey kaldı mı?

Geçmiş yıllara nispeten, çok daha kolayca ulaştığımız eşya ve imkanları bozuk para gibi umarsızca harcadığımız günlere geldik. Artık her şey ucuz, eşyalar gibi insani değerlerde kullan at modunda sanki. Sevgiler rüyaya bulanmış, sevdalar şehvete esir olmuş. Evlilikler ve boşanmalar yıldırım hızında. (Her şey hızlandı ama İstanbul trafiği hariç! □)

Öyle sanıyorum ki; **1970**'li yıllarda doğan ve halen çalışma hayatı içinde bulunanlar, teknolojideki çılgın değişimin en radikal boyutlarıyla baş etmek zorunda kalan nesil olmuştur. Çünkü, geriye bakılınca tarih öncesi gibi gelen günleri bizzat yaşayarak gelip, bugüne ayak uydurmaya çalışan bir nesli temsil ediyoruz. Bir çok örnek vermek mümkün ama seçmece yaparsak; Tek kanalın TRT olduğu siyah-beyaz tüplü TV'lerimiz vardı. Evimize normal telefon bağlatmak için isim yazdırıp aylarca hat gelmesini beklerdik. Atari salonlarında jetonla oyun

oynamak çoğumuz için lüks bir olaydı. Uçakları ancak filmlerde görür, binmeyi hayal bile edemezdik.

Eski günler daha güzeldi demiyorum. Ama eskiden istediğimiz şeylere ulaşmak için belki de daha fazla emek ve sabır göstermek zorunda kaldığımızdan olsa gerek, edinebildiğimiz ve kavuştuğumuz şeyler bizi daha fazla mutlu ve kıymetini bilir kılıyordu. Bu durum çocukluğumuzdan çalışma hayatımıza kadar böylece süregeldi.

Sevdiklerimizle haberleşmek zor ve zahmetli ama bir o kadar da lezzetliydi. Çünkü işin içine endişe, heyecan, merak ve sabır gibi çok çeşitli duygular ekleniyordu. Yatılı okulda okurken, ankesörlü telefon kuyruğuna girip ailemizle ve sevdiklerimizle konuşmaya çalışmak, konuşmayı uzatmak için sürekli para veya jeton atarken strese girmek bile bir başkaydı. Telefon dışında en yaygın iletişim yolumuz mektuplardı. Her hafta sevdiklerimizden gelebilecek mektup yolunu gözlemek, onların ellerinden çıkmış satırları heyecanla bir solukta okumak ne de güzeldi. Sevdalarımızı yazıya dökmek, yanlış olunca delete tuşuyla silmek gibi kolayca değil, bütün bir sayfayı yeniden yazmak zahmetli ama kıymetliydi. Sevdığımızı göndereceğimiz kağıdın rengi ve dokusu bile duruma göre değişebiliyordu. Klavye kısa yol tuşları çıkmadan çok önceleri, yazıyla kısayol harfler dizisini her mektubun sonuna özenle kondururduk. **S.Ç.S.V.D.S.O.R.H.** (Seni Çok Seven ve Daima Sevecek Olan Refik-i Hayatın) gibi.

Bilişim dünyasındaki geçmişe örnek olarak: Kişisel bilgisayar yani **PC** sahibi olmak 90'lı yılların ortalarına kadar oldukça lüks sayılacak bir durumdu. 1993 yılında **Erzurum**'da görev yaparken 2. el yerli bir arabanın yarısına denk gelebilecek rakamlarda bir bilgisayar almak nasip olmuştu. Sipariş verirken katalog üzerinden özelliklerini seçiyorduk. En son çıkan PC modeli **İntel 386 DX-40** işlemciyle çalışıyordu. Her biri 256 KB (Kilobyte)lık 8 adet EDO RAM ile toplamda **2 MB RAM** belleği ancak alabilmişim. Standart harddisk boyutları 40-60 MB (Megabyte) iken 80 MB'lık modelleri henüz çıkmıştı. **80 MB** almak istediğimi söylediğimde ise satıcı arkadaş *-O Kadar büyük harddiski ne yapacaksın, nasıl dolduracaksın?* diye tepki vermişti! Neyse, siparişi verdim ve heyecanla beklemeye başladım. Gelmesi yaklaşık bir ay sürdü. Ama ben ilk on günden sonra iki günde bir heyecanla ve Erzurum kışına rağmen **"Çaykara İşhanı"**ndaki Bilgisayarcıya gidip sormuştum. Gidemediğim günlerde ise telefon

ederek takip etmiştim. Evime getirmem ve fişini takınca siyah ekranına gelen **C:** şeklindeki **DOS** işletim sistemi görüntüsü beni mest etmişti. Hele de eskiden **DIR** ekmek denen komutu yazıp dosya dizin listesini görmek, **CD** ile dizin değiştirmek, **MD** ile dizin oluşturmak falan acayip bir tatmin duygusu veriyordu. Ne de olsa çocukluk hayalim gerçek olmuştu. DOS kitabı elimde PC başında sabahladığım günlerden sonra **batch file** (bat dosyası) oluşturmak, sistem disketi yapmak gibi işlemler ileri derecede mutluluk ve yetkinlik hissini tattırıyordu.

Hatırlıyorum da, dosya ve programlarımızı sakladığımız 3,5" floppy disketlerimi tıpkı çocukken misketlerimi saydığım gibi arada bir sayar ve sayısı arttıkça neşelenirdim.

Ebeveynler olarak en çok düştüğümüz yanılgılardan birisi de, **ben yokluğunu çektim onlar çekmesin** diye çocuklarımızın talep ve ihtiyaçlarına karşı gösterdiğimiz abartılı tavırlar değil midir? Yokluk ve yoksunluk çekmesin diye her şeyi bekletmeden ve gerekli gereksiz temin ederek, aslında onların gelişiminde ve sosyal adaptasyonunda yardımcı olacak duygu ve deneyimlerden mahrum kalmalarına neden oluyoruz. Sabır başta olmak üzere; şükür, kanaat, zlem, endişe gibi duygu durumlarının dışında, var olanla çözüm geliştirme, alternatif çözüm yolları araştırma gibi becerilerinin gelişmesine bilmeden ket vuruyoruz. İstekleri sorgulanmadan ve hemen karşılanan çocuklarda tatmin duygusu zayıf kaldığından, sürekli bir arayış içinde olması ve mutsuzluk hissine kapılması daha kolay oluyor. Alkol ve uyuşturucu gibi kötü alışkanlıkların yayılmasında diğer etkenlerin yanı sıra, tatminsizlik ve mutsuzluk duygularının çok etkili olduğunu görüyoruz.

Hayatımızı mutlu ve başarılı sürdürebilmek için her gün irili ufaklı **zafer** duygularını tadabilmemiz gerekiyor. Ailesinin geçimini sağlamak için çalışan babalar, evine ve çocuklarına kendini adayan anneler (hele ki birde çalışıyorsa) zafer ve başarı duygularını günlük olarak yaşıyor aslında. Elinde ailesi için aldığı yiyecek ve eşya paketleriyle evine girmek üzere olan bir anne-babanın duyduğu hazzın gücünü yaşayanlar bilir. Çocuklarımızı da bu güzel duygulardan mahrum etmeyelim. İhtiyacımız olmasa bile onlara bazı görevler verip, başarmaları halinde taleplerinin karşılanacağı bir emek-istek döngüsü kurmaya çalışalım derim. Hatta, yaş ve yeteneklerine uygun olarak güvendiğimiz esnaf ve diğer iř yerlerinde ıraklık, stajyerlik gibi sorumluluk gerektiren işlerde çalışmalarını sağlayalım. El becerileri, iletişim ve analiz yeteneklerinin yanı sıra, özgüvenlerinin de artmasında müthiş faydalı oluyor. Kendi ocuklarımdan biliyorum.

Güzel terbiye verilmesi, çocukların anne-babalar üzerindeki temel haklarındandır. Güzel terbiye ile; yoklukta sabretmeyi, yoklukta ve varlıkta şükretmeyi, diğer insanların ve çevremizdeki her şeyin haklarına saygılı olmayı, başarmak için meşru yollardan çaba sarf etmeyi, en büyük zenginliğin kanaat olduğunu ve Allah'a karşı samimi kulluğun nasıl olması gerektiğini verebilmemiz gerekiyor. Hatalı eğitim sisteminin ve istismar edilen manevi değerlerimizin toplum yapısını bozduğunu ve insanları birbirinden hızla uzaklaştırdığını hep birlikte görüyoruz. Değerlerimizi ve duygularımızı hızla tüketmeden doyasıya yaşayabileceğimiz günlere kavuşmak dileğiyle...